

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12C/42/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2223201509
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2024:2223201509.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v spore žalobkyne: K. O., U.. XX.XX.XXXX, F. R. O., M. XXX/X2, proti žalovanému: Východoslovenská energetika, a. s., Košice, Mlynská 31, IČO 44 483 767, zastúpenému advokátskou kanceláriou: Kvasňovský & Partners-Advokáti, s. r. o., Bratislava - mestská časť Ružinov, Apollo Business Center II blok A, Prievozská 4, IČO 51 003 848, o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni istinu 66,80 eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 27.07.2023 do zaplataenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a .

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

(1) Žalobou zo dňa 11.05.2023 sa žalobkyňa domáhala rozhodnutia súdu, ktorým by zaviazal žalovaného k vráteniu 171,90 eur s úrokom z omeškania na vyúčtovaných a započítaných úhradách na poplatkoch za upomienky a preplatkoch pri spotrebe plynu. Uviedla, že dňa 06.09.2012 uzavrela s právnym predchodcom žalovaného (RWE Gas Slovensko) zmluvu o združenej dodávke plynu pre odberateľov kategórie domácnosti k dodávke plynu a zabezpečeniu poskytovania distribučných služieb s odberným miestom na adrese jej pobytu. Žalobkyňa sa zaviazala plyn a služby odoberať a platiť dohodnuté ceny.

Za obdobie od 19.04.2016 do 18.04.2017 mal vyúčtovať žalovaný spotrebu so zľavou vo výške 12%, túto zľavu však poskytol iba vo výške 8% a poškodil tak žalobkyňu o sumu 21,66 eur. Súčasťou vyúčtovacích faktúr bol zoznam neuhradených faktúr za služby - poplatky, v tomto období si zároveň žalobca vyúčtoval poplatky vyrubené vo výške 3 eurá za február 2017 a 5 eur za marec 2017, pričom žalobkyňa bola v omeškaní iba za február.

Ďalšou vyúčtovacou faktúrou (od 19.04.2017 do 18.04.2018) zaúčtoval žalovaný neoprávnene poplatky za upomienky spolu vo výške 15 eur - za mesiace máj 2017, február a marec 2018.

Na vyúčtovacej faktúre za obdobie od 19.04.2018 do 18.04.2019 zaúčtoval žalovaný neoprávnene poplatky za 2 mesiace vo výške 10 eur (január a marec 2019), Žalobkyňa však bola v omeškaní iba s jednou platbou za marec, splatnosť preddavkových platieb bola určená na 17. teho v mesiaci.

Vyúčtovacou faktúrou za obdobie od 01.05.2019 do 30.04.2020 zaúčtoval žalovaný poplatok za december 2019, pričom žalobkyňa nebola v omeškaní so žiadnou platbou, vo výške 5 eur, splatnosť preddavkových platieb bola určená na 15. deň v mesiaci, žalovaný žalobkyňu poškodil aj na položke za dodávku plynu, distribúciu a prepravu, keď za dané obdobie zaplatila na preddavkoch sumu 1.510 eur a nie 1.501 eur, akú žalovaný priznal, čím žalobkyňu poškodil o 9 eur.

Za obdobie od 01.05.2020 do 30.04.2021 zaúčtoval žalovaný poplatok 5 eur za mesiac október 2020, v tomto vyúčtovacom období žalobkyňa v omeškaní nebola, žalovaný zároveň nedodrжал dodatok k zmluve zo dňa 14.05.2020 a nezohľadnil žalobkyni 3% zľavu, čím poškodil žalobkyňu o 31,44 eur.

Vo vyúčtovacej faktúre za obdobie od 01.05.2021 do 30.04.2022 žalovaný nepriznal žalobkyňou skutočne uhradený preddavok vo výške 1.100 eur, ale len sumu 1.060 eur, čím žalobkyňu poškodil o 40 eur. Nedoplatok bol vyčíslený na 633,32 eur, žalobkyňa uhradila z toho 593,32 eur, žalovaný žalobkyni posielal opakovane upomienky a výzvy na úhradu sumy 40 eur, čo žalobkyňa odmietala. Keďže žalovaný sa vyhrážal žalobkyni prerušením dodávky plynu na odbernom mieste, žalobkyňa bola nútená žalovanému požadovanú sumu navýšenú na 66,80 eur zaplatiť (dňa 25.01.2023).

V ďalšom období doručil žalovaný žalobkyni upomienku na sumu 129,10 eur, vtedy sa žalobkyňa dozvedela o zmene mesačného zálohového predpisu a následne telefonicky zistila, že došlo k zvýšeniu cien plynu o 15%. Zálohový predpis žalobkyne bol zmenený z pôvodnej sumy 151 eur na 274,10 eur mesačne, čo bolo navýšenie o 81,5%. Žalobkyňa písomne požiadala na určenie preddavkov na pôvodnú výšku.

Poukázala na to, že zmluva o dodávke zemného plynu zo dňa 06.09.2012 je spotrebiteľskou zmluvou, žalobkyňa ako spotrebiteľ sa domáha súdnej kontroly zmluvných podmienok. Má za to, že dojednanie platiť poplatky nemôže byť súčasťou obchodných podmienok dodávateľa alebo cenníka, ale len spotrebiteľskej zmluvy a ide o plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a potom o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá umožňuje duplicitne sankcionovať spotrebiteľa za neplatenie fakturovaných súm. Poplatky sú celkom zrejme nezodpovedajúcim reálnym nákladom spojeným s upomienkou, žalovaný vo výške poplatkov žalobkyni neposkytol žiadnu službu. Prítom žalobkyňa platby hradila načas a žalovaný upomienky zasielal bezdôvodne.

(2) Žalovanému bola žaloba riadne doručená dňa 26.07.2023, vyjadril sa k nej písomne podaním z 14.08.2023 tým, že navrhol žalobu zamietnuť. Dôvodil, že žalovaný je dodávateľom odberného miesta žalobkyne, dodatok k zmluve o združenej dodávke plynu (zo dňa 10.09.2012) bol uzavretý dňa 12.11.2015 s produktom Bonus36. Dodávateľ plynu vykonáva vyúčtovanie odberu najmenej jedenkrát ročne formou zúčtovacej faktúry. Ak odberateľ plynu neuhradí preddavkovú platbu do určeného dňa splatnosti, musí dodávateľ plynu odberateľa na tento stav upozorniť, zaslať mu upomienku. Žalovaný pristúpil k zasielaniu upomienky v nadväznosti na opakovanú platobnú nedisciplinovanosť žalobkyne. Obchodné podmienky stanovujú, kedy je platba považovaná za uhradenú - pri bezhotovostnom prevode z účtu sa za deň úhrady považuje deň, v ktorom bola platba pripísaná na účet dodávateľa plynu. K neuhradeným platbám v termíne splatnosti vystavoval žalovaný v súlade s obchodnými podmienkami upomienky, ktoré sa vracali ako žalobkyňou neprevzaté v odbernej lehote. Na žiadosť žalobkyne zo dňa 29.07.2020 o prešetrenie Úradom pre reguláciu sieťových odvetví úrad ako primárny orgán kontroly neidentifikoval žiadne porušenie. Rozpis preddavkových platieb počas vyúčtovacieho obdobia bol zmenený za vyúčtovacie obdobie 2019/2020 na základe telefonической požiadavky odberateľky. Odberateľka mala zmluvne dohodnutú tarifu D3 od 01.11.2012. K preradeniu odberných miest došlo od 01.01.2017 na základe rozhodnutia úradu, podľa spotreby v predchádzajúcom fakturačnom období patrí (žalobkyňa) do tarifnej skupiny D4. Odberateľka podala tri reklamácie. Prvou v poradí k vyúčtovacej faktúre 2017/2018 a nezohľadnenej zľave, nebola opodstatnená - zľava bola zohľadnená vo faktúre. Druhá reklamácia sa týkala platieb a vystavených upomienok, odpoveď jej bola zaslaná s vysvetlením platieb a upomienok. Tretia v poradí k zľave vo faktúre a zmene tarify, opäť odpoveď s vysvetlením zaslaná, požiadavke žalobkyne na zmenu sadzby z D4 na D2 bolo vyhovené k výročiu uzatvorenia zmluvy k 01.01.2021. Výška preddavkových platieb bola upravená za účelom predídenia vzniku veľkého nedoplatku vo vyúčtovacej faktúre v súvislosti s výraznou zmenou výšky regulovanej ceny za dodávku plynu. Žalovaný má za to, že požadované plnenia boli na základe zmluvy, v súlade s dohodnutými podmienkami - s platnými obchodnými podmienkami a cenníkom, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy.

Vyjadrenie doplnil písomným podaním zo dňa 26.01.2024 cestou advokáta, ktorým vzniesol námietku premlčania s poukazom na § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka k sporným pohľadávkam za obdobie staršie ako 11.05.2021 v sume celkom 105,10 eur, ďalej namietal premlčanie upomienky 5 eur pri preddavkovej platbe za október 2020 a sumu 31,44 eur na údajne neuplatnenej zľave (nie sú predmetom sporu). K veci (k sporným úhradám) uviedol, že zľava podľa dodatku k zmluve zo dňa 12.11.2015 bola dohodnutá oproti cenníku A vo výške 8% na produkt Bonus36 s dobou viazanosti 36 mesiacov, zľava platila 12 mesiacov, do 30.11.2016. Poskytnutá zľava je zrejماً z vyúčtovacej faktúry za obdobie 2016/2017, žalobkyni bola vyúčtovaná cena znížená vďaka poskytnutej zľave o 35,58 eur. Dňa 24.10.2016 bol uzatvorený dodatok k zmluve na produkt Extra L 36M s dobou viazanosti 36 mesiacov

s dohodnutou cenou, od 05.12.2019 pre žalobkyňu platili cenníkové ceny. K namietaným poplatkom za upomienky uviedol, že zálohové platby za dodávky plynu neboli žalobkyňou uhrádzané riadne a včas, k čomu poukázal na bod 16 druhej časti Obchodných podmienok. Podľa Obchodných podmienok je odberateľ povinný hradiť preddavkové platby v sume a k dátumu podľa rozpisu tak, aby v posledný deň splatnosti bola suma pripísaná na bankový účet žalovaného a teda nestačí, ak žalobkyňa posledný deň splatnosti zadala úhradu poštovou poukážkou. K oprávneniu fakturovať poplatok za upomienku poukázal na bod 18 druhej časti Obchodných podmienok, ktoré nie sú výsledkom jednostranného svojvoľného rozhodnutia žalovaného, ale ich v správnom konaní schvaľuje úrad. K vyúčtovacej faktúre za obdobie 2019/2020 uviedol, že za fakturačné obdobie žalovaný prijal 10 platieb po 151,10 eur, ktoré započítal v sume 10 eur na úhradu poplatkov za upomienky z júla a septembra 2019 a sumu 1.501 eur na preddavkové platby za plyn. K spornej sume 40 eur navýšenej upomienkami na 66,80 eur podľa vyúčtovacej faktúry za obdobie 2021/2022 uviedol, že vo fakturačnom období žalovaný prijal platby v sume 1.100 eur, ktoré započítal čiastkou 40 eur na úhradu poplatkov za upomienky (jún, september, október, november, december 2021 a marec 2022), čiastkou 10 eur na úhradu neuhradenej časti vyúčtovacej faktúry za obdobie 2019/2020 a čiastkou 1.060 eur na preddavkové platby za plyn. Poukázal na § 17 ods. 13 a § 17f ods. 4 zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike, ktoré ustanovenia mu ukladajú povinnosť upozorniť odberateľa na neuhradenú preddavkovú platbu alebo vyúčtovaný nedoplatok, s poučením o možnosti prerušiť dodávku, pričom náklady na upomienky znáša odberateľ. Uplatnené poplatky podľa žalovaného zodpovedajú nákladom - poštovné, plat zamestnanca, cena energií.

(3) Replikou zo dňa 12.10.2023 žalobkyňa poukázala na to, že žalovaný nepredložil k svojmu (pôvodnému) vyjadreniu žiadne relevantné dôkazy.

(4) Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

(5) Zmluvou o združenej dodávke plynu pre odberateľov kategórie domácnosti zo dňa 10.09.2012 (č. listu 5 a 52 v spise) sa právny predchodca žalovaného (RWE Gas Slovensko, s. r. o., Košice) - dodávateľ zaviazal dodávať žalobkyňi - odberateľovi zemný plyn a k tomu súvisiace služby, žalobkyňa sa zaviazala plyn odoberať a zaplatiť za dodaný plyn dohodnutú cenu (poštovým peňažným poukazom), pričom potvrdila, že sa oboznámila s Obchodnými podmienkami aj Cenníkom. V zmluve bol dojednaný produkt Bonus 36M zo zľavou oproti cenníku A vo výške 12% počas prvých 12 mesiacov poskytovania produktu. Dodatkom k zmluve zo dňa 12.11.2015 zmluvné strany dojednali pri produkte Bonus 36M zľavu oproti cenníku A vo výške 8%, ktorá mala byť poskytnutá v prvých 12 mesiacoch od účinnosti dodatku.

Dodatkom zo dňa 24.10.2016 sa zmluvné strany (dodávateľ pod obchodným menom innogy Slovensko, s. r. o., Bratislava) dohodli na produkte Extra L s dobou viazanosti 36 mesiacov, v sadzbe (výlučne za dodaný - odobratý plyn) uvedenej v zmluve a s cenou za ostatné služby podľa cenových rozhodnutí úradu. Zmluva bola dodatkom dojednaná na dobu určitú (tri roky - do 31.10.2019), s možnosťou opakovaného predĺženia na ďalších 12 mesiacov, ak odberateľ nedoručí písomné oznámenie o ukončení zmluvy. Dodatok bol zo strany žalobkyne predložený nepodpísaný dodávateľom, dodávateľ však listom zo dňa 30.11.2016 uzavretie dodatku s prísl. zľavou potvrdil.

Dodatkom zo dňa 14.05.2020 sa zmluvné strany (dodávateľ pod obchodným menom innogy Slovensko, s. r. o., Bratislava) dohodli na produkte Plyn Doma s dobou viazanosti 24 mesiacov, v sadzbe (vo vzťahu k fixnej platbe za odberné miesto a za odobratý plyn) uvedenej v zmluve a platnej do 15.02.2021 a s cenou za ostatné služby podľa cenových rozhodnutí úradu. Zmluva bola dodatkom dojednaná na dobu určitú (dva roky - do 31.05.2022), opäť s možnosťou opakovaného predĺženia na ďalších 12 mesiacov, ak odberateľ nedoručí písomné oznámenie o ukončení zmluvy. Dodatok bol podpísaný oboma stranami.

(6) Úrad pre reguláciu sieťových odvetví rozhodnutím zo dňa 22.11.2013 schválil „Obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby pre zmluvy o združenej dodávke plynu odberateľom plynu kategórie domácností“ právneho predchodcu žalovaného. Z nich okrem iného vyplýva, že cena za združenú dodávku plynu je stanovená rozhodnutím úradu a cenníkom podľa podmienok produktu dohodnutého v zmluve (článok IV. bod 1), odberateľ plynu je povinný uhrádzať dodávateľovi preddavkové platby, ich výška, počet a splatnosť sú určené v rozpise spoločne s vyúčtovacou faktúrou (čl. IV. bod 8), platby sa vykonávajú spôsobom dohodnutým v zmluve, náklady spojené s úhradou znáša účastník sám, pri dohodnutom spôsobe úhrady poštovým peňažným poukazom je určená splatnosť do 15. dňa v mesiaci (čl. IV. bod 13), za deň platby sa považuje deň, keď bola platba riadne identifikovaná a pripísaná v predpísanej výške na účet dodávateľa alebo odberateľa (čl. IV. bod 16), ak je odberateľ plynu v omeškaní s úhradou akejkoľvek platby podľa zmluvy, dodávateľ má právo odberateľovi fakturovať poplatok za

upomienku podľa cenníka (č. IV. bod 18), ak je odberateľ plynu v omeškaní, dodávateľ má právo jeho platbu započítať najprv na najskôr splatné úroky z omeškania, iné poplatky a potom na najskôr splatnú istinu (čl. IV. bod 19).

Zmena Obchodných podmienok rozhodnutiami úradu zo dňa 30.07.2015 a zo dňa 27.10.2017 sa čl. IV. (aktuálne potom v bodoch 2, 15, 22, 23) významne nedotýkala. Obchodné podmienky zmenené rozhodnutím úradu z 17.12.2021 obsahujú uvedenú úpravu o cene a platobných podmienkach v čl. III bodoch 1, 9, 18 a 22.

(7) Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. v platnom znení - OZ) kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa ods. 2 bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Podľa § 454 OZ bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu. Podľa § 458 ods. 1 OZ musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Podľa § 567 ods. 2 OZ peňažný dlh plnený prostredníctvom peňažného ústavu alebo prostredníctvom poštového podniku je splnený pripísaním sumy dlhu na účet veriteľa v peňažnom ústave alebo vyplatením sumy dlhu veriteľovi v hotovosti, ak osobitný zákon neustanovuje inak alebo ak sa veriteľ a dlžník písomne nedohodnú inak.

(8) Podľa § 100 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa ods. 2 najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

K námietke premlčania vznesenej žalovaným:

Žalobkyňa sa domáha voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia, keď si voči nej uplatnil úhradu nedôvodných poplatkov a neposkytol zľavy, na ktoré sa zaviazal. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje v lehote dvoch rokov, počítajúc od času, kedy sa žalobkyňa dozvedela, resp. mohla dozvedieť o tom, že sa žalovaný na jej úkor obohatil. V danom prípade rozhodným časom je doručenie vyúčtovacích faktúr a zaplatenie vyčíslených nedoplatkov, príp. vrátenie preplátok znížených o sporné poplatky. Vyúčtovacie faktúry boli súdu predložené žalobkyňou a z nich súd zistil, že tomu tak bolo pri vyúčtovaní vyúčtovacieho obdobia 2016/2017, kedy žalobkyňa zistila, že faktúrou vystavenou dňa 19.04.2017 žalovaný započítal do vyúčtovania poplatky v sume 8 eur, a podľa tvrdenia žalobkyne neposkytol sľúbenú zľavu 21,66 eur; obdobia 2017/2018, keď faktúrou vystavenou dňa 19.04.2018 žalovaný započítal 15 eur na poplatkoch oproti vyúčtovanému preplátku; obdobia 2018/2019, keď žalovaný faktúrou vystavenou dňa 06.05.2019 započítal poplatky 10 eur na ťarchu nedoplatku; obdobia 2019/2020, keď žalovaný faktúrou vystavenou dňa 06.05.2020 započítal poplatok 5 eur oproti preplátku a mal pochybiť v neprospech žalobkyne o 9 eur pri vyčíslení prijatých preddavkových platieb; a nakoniec aj obdobia 2020/2021, keď žalovaný faktúrou vystavenou dňa 05.05.2021 započítal poplatok 5 eur a podľa tvrdenia žalobkyne nezohľadnil zľavu na ťarchu žalobkyne sumou 31,44 eur. Žaloba bola podaná dňa 11.05.2023, preto všetky (uvedené) čiastky (započítané / uhradené) spred obdobia 11.05.2021 boli na nároku žalobkyne premlčané, námietka premlčania tak bola vznesená dôvodne a súd preto v tejto časti (o zaplatenie spolu 105,10 eur) žalobu bez vecného preskúmania nároku zamietol.

(9) K posúdeniu dôvodnosti ostal nárok žalobkyne vo výške 66,80 eur.

Žalovaný vyúčtovacou faktúrou č. 422270673308 zo dňa 04.05.2022 (č. I. 290) vyčísli žalobkyňi nedoplatok 633,32 eur, spotrebu uviedol v sume 1.693,32 eur a zaplatené preddavkové platby celkom 1.060 eur, pričom žalobkyňa k tomu predložila šekové ústrižky o platbách právnenému predchodcovi žalovaného v období od júna 2021 do apríla 2022 v sume 1.100 eur (11x 100 eur), a teda o 40 eur viac.

Žalobkyňa tvrdila, že nedoplatok preto uhradila znížený o sumu 40 eur a žalovaný na nedoplatok na úhrade následne upozorňoval a postupne poplatkami navýšil na 66,80 eur. Keď žalovaný upozornil žalobkyňu na plánované prerušenie dodávky plynu (č. l. 306), sumu (dňa 25.01.2023) uhradila (č. l. 207). Žalovaný sa k tejto časti nároku vo svojom pôvodnom vyjadrení nijako nevyjadril, v doplnení uviedol, že na preddavky započítal sumu 1.060 eur, zvyšok použil na úhradu poplatkov za upomienky a úhradu neuhradenej časti vyúčtovacej faktúry z predchádzajúceho obdobia.

Na výzvu súdu písomným podaním z 03.04.2024 (č. l. 210) doplnil, že započítaná suma 40 eur nesúvisí so sumou 66,80 eur, žalobkyňa ich nesprávne skumulovala. Suma 66,80 eur (zaplatená žalovanému dňa 30.01.2023) bola použitá na vyrovnanie časti preddavkovej platby za mesiac január 2023, nakoľko preddavková platba za január 2023 (zaplatená žalobkyňou dňa 18.01.2023 vo výške 151 eur) bola vzhľadom na veľké množstvo neuhradených pohľadávok žalovaného voči žalobkyňi započítaná na staršie pohľadávky - 65 eur pre november 2022 a 1,80 eur za upomienku pred odpojením, zvyšok 84,20 eur pre január 2023, z ktorého dôvodu ostala čiastka 66,80 eur pre január 2023 neuhradená a bola vystavená upomienka.

Písomným podaním z 07.05.2024 žalovaný reagoval na podanie žalobkyne zo dňa 16.04.2024 (označené ako „doplnenie dôkazov“, ktorým doložila tabuľkové vyčíslenie preddavkových platieb, čas ich úhrady, vyúčtovaní a úhrad preplatiek a nedoplatkov a upomienok) tým, že poukázal na to, že aj z podania žalobkyne vyplýva, že zálohové platby neboli z jej strany hradené riadne a včas, prevažná väčšina platieb bola realizovaná oneskorene, príp. v deň splatnosti a tak nemohli byť platby v deň splatnosti pripísané na účet žalovaného, pričom za deň platby sa považuje až deň, kedy je platba pripísaná na účet dodávateľa, teda žalovaného.

(10) Písomným podaním z 02.05.2024 (č. l. 241 + 355) žalobkyňa rozšírila svoj peňažný nárok o sumu 24,90 eur s úrokom z omeškania, ktorá pohľadávka jej podľa ňou tvrdených skutkových okolností mala vzniknúť podľa vyúčtovacej faktúry za obdobie od 01.05.2023 do 06.04.2024 tým, že žalovaný vyúčtoval poplatky 2,17 eur a 2,90 eur, nesprávne vyčísli spotrebu plynu o 2,17 eur a nesprávne vyčísli zálohové platby (sumou 1.624,21 eur), žalobkyňa na nich uhradila 1.646,65 eur.

Podľa § 139 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z. - CSP) žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu.

Podľa § 140 ods. 1 CSP zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo. Podľa ods. 2 zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

Podľa § 142 ods. 1 CSP o prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne po tom, ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávania.

Podľa § 143 ods. 1 CSP súd nepripustí zmenu žaloby, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe. Podľa ods. 3 ak súd nepripustí zmenu žaloby, pokračuje v konaní o pôvodnej žalobe.

Súd uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 13.06.2024 nepripustil zmenu žaloby, nakoľko výsledky doposiaľ prebehnutého konania a dokazovania nemôžu byť podkladom pre konanie o rozšírenom nároku, pochádzajúceho z iného obdobia a vyžadujúceho si preukázanie inej dôkaznej situácie.

(11) Žalobkyňa sa k poslednému podaniu žalovaného vyjadrila, že upomienky jej žalovaný zasielal aj v čase, keď jej úhrady boli v poriadku, o čom svedčia aj mesačne uhrádzané poplatky z jej strany, ako ich uviedla v tabuľkovej forme. Poukázala na to, že zákon o energetike upravuje, že pokiaľ odberateľ neuhradí faktúru v čase splatnosti, má ho dodávateľ upozorniť na meškanie platby a má za to, že keď má stanovené, že má zaplatiť v určitý čas, je táto lehota na nej. Doteraz nemá k dispozícii Obchodné podmienky, hoci zmluvu uzavrela dňa 06.09.2012. Spotrebu plynu jej podľa tvrdenia žalovaného účtujú podľa zmluvy a tarify D4, pričom však zo zmluvy vyplýva dohodnutá tarifa D3. Poukázala tiež na to, že žalovaný účtuje náklady spojené s úhradou omeškaní ako nedoplatok na plyn, zákon však nepripúšťa sankciu na sankciu, ale takto práve vznikla suma 66,80 eur.

(12) Žalovaný uviedol, že v podaní zo dňa 27.03.2024 sa vyjadril nielen k zániku, ale aj k vzniku čiastky 66,80 eur a vysvetlil, akým spôsobom bola započítaná úhrada za január 2023. Časť úhrady 151 eur bola použitá na úhradu neuhradenej časti zálohovej platby za november 2022 v sume 65 eur, časť na úhradu poplatku za upomienku pre odpojením 1,80 eur a zvyšok na úhradu neuhradenej časti zálohovej

platby za január 2023. Následne v januári 2023 bola zo strany žalobkyne suma 66,80 eur uhradená a túto započítal na zvyšok zálohovej platby za január 2023.

(13) Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

Podľa § 153 („Sudcovská koncentrácia konania“) ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Podľa ods. 2 na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Podľa ods. 3 ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

(14) Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru o dôvodnosti zostávajúceho nároku. Žalovaný nedostatočne vysvetlil vznik sumy 66,80 eur, keď sa vyjadril, akým spôsobom započítal zálohovú (preddavkovú) platbu za január 2023 a neuviedol, akým spôsobom (späťne) vznikli započítavané nedoplatky (v danom prípade 65 eur na nedoplatku za november 2022 a 1,80 eur na upomienke, keďže z tabuliek žalobkyne navyše vyplýva úhrada preddavku za november 2022 v plnej výške a z upomienky zo dňa 17.01.2023 nevyplýva žiadne účtovanie poplatku) a pri prípadnom započítavaní zaplateného preddavku za november 2022 na skoršie pohľadávky ďalej späťne ... Žalovaný dôkazy a vyjadrenie k neoprávnenosti uplatneného nároku nepredložil tak včas, vyjadrenie k vzniku sumy 66,80 eur nie je dostatočné k preukázaniu nedôvodnosti nároku uplatneného žalobou, mal dostatok časového priestoru na vysvetlenie a na predloženie dôkazov o vzniku jeho pohľadávky voči žalobkyne a preto súd v zmysle cit. ustanovenia § 153 CSP neumožnil ďalšie predkladanie a navrhovanie dôkazov, ktoré by si vyžiadali ďalšie odročenie pojednávania. Žalovaný tak podľa súdu nepreukázal oprávnenosť započítavania nedoplatku a poplatku, preto ho súd zaviazal k vráteniu bezdôvodne uhradenej sumy 66,80 eur.

(15) Podľa § 563 OZ ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa § 3 ods. 1 nar. vl. č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

(16) Úroku z omeškania z nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia sa žalobkyňa domáhala od 25.01.2023, kedy sumu uhradila. Nepredložila žiadnu výzvu v smere k žalovanému na vrátenie bezdôvodného obohatenia, na čo poukazoval aj žalovaný vo svojom doplňujúcom vyjadrení z 26.01.2024. Za takú výzvu potom možno považovať až doručenie žaloby (dňa 26.07.2023) a pokiaľ potom žalovaný nereflektoval na nárok žalobkyne, dňom nasledujúcim sa dostal do omeškania s vrátením bezdôvodného obohatenia, odvtedy súd úrok z omeškania na priznanom peňažnom nároku vyhovel. Za obdobie pred 27.07.2023 bolo potrebné žalobu na nároku na úrok z omeškania tiež zamietnuť.

(17) Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Žalobkyňa sa vo svojich podaniach domáhala súdnej kontroly zmluvných podmienok uvedených v zmluve o združenej dodávke plynu, konkrétne vo vzťahu k plateniu poplatkov s poukazom na to, že dojednanie platiť poplatky nemôže byť súčasťou obchodných podmienok, príp. cenníka, ale len samostatnej spotrebiteľskej zmluvy, Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie žalovaného je v tomto poškodzujúce. Dojednania ohľadne poplatkov spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Zálohové platby pritom hradila načas, žalovaný tak upomienky zasiela bezdôvodne.

Podľa § 17f ods. 4 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike ak odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti neuhradí preddavkovú platbu alebo nedoplatok z vyúčtovacej faktúry do určeného dňa splatnosti, dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu je povinný odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti na tento stav upozorniť a určiť nový termín splatnosti záväzku, ktorý nesmie byť kratší ako 30 pracovných dní odo dňa odoslania upozornenia o neuhradení záväzku odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti. Dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu je povinný odoslať upozornenie podľa prvej vety písomne prostredníctvom poskytovateľa poštových služieb do vlastných rúk. Náklady na odoslanie upozornenia podľa prvej vety znáša odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti. ... Podľa ods. 5 dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu je povinný odoslať prostredníctvom poskytovateľa poštových služieb do vlastných rúk odberateľovi elektriny v domácnosti alebo odberateľovi plynu v domácnosti najneskôr osem pracovných dní pred plánovaným prerušením dodávky elektriny alebo dodávky plynu informáciu o dátume plánovaného prerušenia dodávky elektriny alebo dodávky plynu. Náklady na odoslanie informácie podľa prvej vety znáša odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti.

Oprávnenosť poplatkov uplatňovaných dodávateľom v spotrebiteľských vzťahoch preskúmavali sudy už v mnohých sporoch. Príkladmo súd uvádza do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12.05.2021 vo veci sp. zn. 11CoCsp/47/2020 (v spore dodávateľa plynu proti odberateľovi). Odvolací súd okrem iného v uvedenom rozhodnutí poukázal na to, že (... obvyklá argumentácia dodávateľov, že spotrebiteľ sa oboznámil so zmluvou, že si prečítal aj všeobecné obchodné podmienky, že podpisom s nimi vyjadril súhlas a súhlasil s každým takto upraveným inštitútom, povinnosťami na ňom viaznucimi, alebo jednoducho len preceňujúca význam v zmluve prejavenej vôle, či formálnu oddelenosť niektorého z dojednaní, opomína podľa odvolacieho súdu samotnú podstatu spotrebiteľskej ochrany spočívajúcu na premise, že spotrebiteľovi neprijateľné podmienky predovšetkým nemožno predkladať a pokiaľ tak dodávateľ urobí, koná nepoctivo a musí byť uzrozumený s tým, že na takéto neprijateľné podmienky súd neprihliadne bez ohľadu na to, či a do akej miery sa spotrebiteľ tou ktorou podmienkou zaoberal. Takto je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné nazerať aj na ustanovenia spotrebiteľských zmlúv o administratívnych poplatkoch, ktoré dodávateľia jednostranne zakomponujú do všeobecných obchodných podmienok a cenníkov, vyžadujúce od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil sankcie v neprimeranej výške, ktoré neplnia funkciu peňažnej náhrady pre dodávateľa za riziko znášané v dôsledku neplnenia povinnosti spotrebiteľom, prípadne tiež dojednania o neprimeraných finančných nákladoch za administratívne úkony dodávateľa, ktoré reálne nemôžu mať základ v skutočných nákladoch dodávateľa, ako je tomu aj v prípade žalovaným fakturovaných poplatkov požadovaných od žalobkyne za opakované upomienky v paušalizovaných sumách, ktoré bez akýchkoľvek pochybností prevyšujú bežné priame náklady upomínania a nie sú zahrnuté v cene za združenú dodávku plynu. Také zmluvné podmienky nepochybne predstavujú nad zákonný rozsah výrazný zásah do právneho postavenia spotrebiteľa, pretože nezanedbateľne zvyšujú jeho náklady v prípade omeškania s úhradou záväzku. Upomienka má informatívny charakter a musí byť veriteľom dobromyseľne uplatňovaná. Administratívne poplatky za vyhotovenie a zaslanie upomienok dohodnuté v paušalizovaných sumách (5 eur, 10 eur), dokonca sa postupne zvyšujúce pri opakovanom upomínaní, ktoré prevyšujú skutočné náklady spojené s upomínaním dlžníka na úhradu svojho záväzku, ako také majú povahu zmluvnej pokuty (za porušenie povinnosti zaplatiť vyúčtovanú úhradu včas), a preto aj podľa názoru odvolacieho súdu sú neprijateľné a taká zmluvná podmienka je neplatná v zmysle ust. § 52 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 a 5 OZ. ...)

V tomto prípade je preto potrebné konštatovať, že žalovaný účtoval paušálne poplatky neoprávnené, táto skutočnosť však priamy vplyv na rozhodnutie tunajšieho súdu nemá, nakoľko časť nároku bola zamietnutá pre dôvodne vznesenú námietku premlčania, časti nároku súd vyhovel z iného dôvodu, pre nepreukázanie vzniku priznanej sumy a oprávneného započítavania.

(12) Žalobkyňa tiež podaním z 16.04.2024 navrhla doplnenie dokazovania prikázaním žalovanému na predloženie určených dokumentov - o dlhoch na preddavkových platbách podľa upomienok z 15.08.2019 a 10.10.2019, faktúr poukazovaných v upomienkach z 20.05.2020 na sumy 196,70 eur, 70,94 eur a 10 eur, ďalších faktúr na sumu 10 eur, ďalšie návrhy sa týkali obdobia roka 2022 a 2023. S poukazom na vyhodnotenú námietku premlčania súd nepovažoval za potrebné predloženie dokumentov k nároku z obdobia do apríla 2021, ďalšie návrhy sa týkali síce aj skúmaného obdobia, ale nesúviseli s preskúmaným zvyškom nároku (66,80 eur), preto súd rovnako netrval na ich predložení.

K nároku v sume 66,80 eur sa žalovaný vyjadril na výzvu súdu podaním z 03.04.2024 (ods. 9 odôvodnenia)

(13) Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Obe strany boli v spore čiastočne úspešné, preto súd žiadnej z nich nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)